

STOCKHOLMS KATOLSKA STIFT
DIOECESIS HOLMIENSIS

Arbetet fortsätter

STOCKHOLMS KATOLSKA STIFTS BARNSKYDDSTEAMS ÅRSRAPPORT FÖR 2025
OM BEREDSKAPSRARBETET MOT SEXUELLA ÖVERGREPP PÅ BARN OCH UNGDOMAR

I. INLEDNING

Arbetet med barns säkerhet i kyrkan är ett arbete utan slut. Det är ett levande och ständigt pågående uppdrag som aldrig får falla i glömska. De yngsta ska alltid ha en trygg och säker plats där de kan växa, utvecklas och forma sin gemenskap med Gud och med församlingen. För att detta ska vara möjligt krävs att alla som rör sig i och omkring våra församlingar samt andra platser där barn och unga vistas har deras säkerhet i åtanke. Inte minst vilar ett stort ansvar på kyrkans volontärer och anställda.

Till alla dessa män och kvinnor som med stort engagemang verkar för en tryggare kyrka vill vi från barnskyddsteamets sida rikta ett varmt och innerligt tack, samtidigt som vi vill påminna om hur avgörande er insats är. Utan alla kateketer, ungdomsledare, körledare, ministrantledare och andra volontärer skulle kyrkan inte vara det den är i dag. Detta gäller inte minst i Sverige, där kyrkans verksamhet i hög grad är beroende av de många personer som generöst bidrar med sin tid och sitt engagemang på sin fritid.

Historien har tyvärr visat att det finns många människor som har råkat illa ut inom den katolska kyrkans verksamheter. Inte minst har sexuella övergrepp på barn och unga skapat djupa oläkta sår hos många. Det är mycket viktigt att agera när man har misstankar eller kännedom om sexuella övergrepp inom kyrkan. Alla ärenden bör utredas på ett korrekt och rättssäkert sätt och av den anledningen gäller sedan många år regeln att all kännedom eller misstanke om sexuella övergrepp i kyrkans verksamhet alltid ska anmälas till någon av stiftets kontaktpersoner. Gäller det minderåriga ska även polisanmälan göras.

Arbetet med att förebygga övergrepp mot barn och unga, såväl som mot vuxna i kyrkan verksamhet, är ett ansvar och en uppgift som vilar på oss alla inom kyrkan.

Till alla dem som under detta år inkommit med anmälningar till oss vill vi också framföra ett stort tack. Både till er som varit direkt utsatta eller till er som anmält övergrepp som andra varit utsatta för. Det är en mycket smärtsam process att ta sig igenom och det är ett modigt och viktigt agerande, för att rättvisa ska kunna skipas, för att alla som utsatts för övergrepp ska få upprättelse och stöd, förövare ska kunna dömas och för att nästa generation ska få växa upp i en tryggare och säkrare kyrka.

2. ARBETET UNDER 2025

2.1 Ny organisation

Under våren 2025 skedde en omfattande omorganisation inom barnskyddsarbetet på Stockholms katolska stift. Barnskyddsarbetet gick från att vila på endast ett barnskyddsombud, med ansvar för hela landet, till ett arbete med regionala barnskyddskonsulenter. Barnskyddskonsulenterna, som under 2025 var tre till antalet, ansvarade regionalt för utbildning och inspektioner. Utöver de tre har ett barnskyddsombud fortsatt haft övergripande ansvar för arbetet.

Under 2025 fick stiftet även ett nytt barnskyddsombud då Katarina Miksits tog över efter d. Björn Håkonsson. Under 2025 tjänstgjorde Björn Håkonsson som barnskyddskonsulent för Malmös dekanat, men vid årsskiftet 2025/2026 avslutade han helt sin tjänst inom barnskyddsarbetet. Det senaste året har han varit en viktig resurs och bidragit med sin kunskap för att vägleda det nya barnskyddsteamet i arbetet. Vi uttrycker ett stort tack till d. Björn för hans mångåriga tjänst som stiftets barnskyddsombud!

Den nya strukturen på arbetet har lett till att dekanaten, regionerna i stiftet, fått egna representer för inspektioner av församlingarnas och missionernas arbete samt för utbildning av nya kateketer och andra volontärer. Strukturen har inte minst underlättat arbetet då stiftets geografiska storlek kräver långa resor till och från våra olika församlingar och missioner.

2.2 Utbildningen Trygg i kyrkan och inspektionsarbete

Arbetet under hela våren 2025 präglades till stor del av omorganisationen. Två nya personer anställdes och utbildning för de nya anställda var nödvändig. Samtidigt kunde vårterminen också avläggas till avstämning och utvecklingsarbete där stort fokus låg på hur arbetet historiskt sett har genomförts och vad som kan vidareutvecklas i framtiden.

Under hösten 2025 resulterade diskussionerna och arbetet i Barnskyddsteamet även till att två nya filmer till den online-baserade kursen togs fram. Nytt för dessa filmer är att både präster och andra medlemmar i kyrkan, med framträdande roller i barn- och ungdomsarbetet, medverkade på film. Värt att påpeka är att de nya videorna speglar de gamla i innehåll och de största anledningarna till nya filmer har varit att få ett nytt aktuellt material och att det nya barnskyddsombudet ska bli känt i bild.

Kursen Trygg i kyrkan, som alla anställda inom kyrkan och alla volontärer som arbetar med barn och unga behöver gå, fortsatte under året. Detta med ett starkt deltagande på den online-baserade kursen som sedan Coronapandemin gjort det möjligt för kateketer och andra volontärer att med kort varsel kunna ta del av stiftets regler inom barnskyddsarbete. Utöver kursen online hölls under 2025 även motsvarande kurs fysiskt i våra församlingar och missioner runt om i landet.

Även arbetet med inspektioner av församlingarnas, och övriga verksamheters, arbete med barnskydd fortsatte. Så gott som alla församlingar besöktes under året, liksom de flesta av landets missioner och orientaliska kyrkor. De inspektioner som återstår att göras kommer att utföras under 2026.

3. SITUATIONEN I STIFTET – ATT ARBETA GEMENSAMT FÖR EN SÄKRARE KYRKA

3.1 Engagemanget är avgörande

Ett gott lagarbete är en viktig nyckel till en tryggare kyrka. Ett stort arbete görs på många håll runt om i landet, samtidigt som det alltid finns utrymme för förbättring. Ett stort ansvar vilar på kyrkoherdars, missionernas, rektorers samt framträdande barn- och ungdomsledares engagemang i denna fråga. I stora delar av stiftet arbetar många personer, även volontärer, för en tryggare kyrka. Mycket energi läggs på att ta fram korrekta listor över ansvariga i verksamheten samt på att säkerställa att alla genomför den obligatoriska kursen om stiftets beredskapsplan mot sexuella övergrepp.

Samtidigt ser vi att det på flera håll i stiftet behöver göras mer, när det gäller att få kateketer att gå den obligatoriska kursen och slutföra den, så väl som dokumentationen av församlingarnas och missionernas volontärer. En målsättning för 2026 är att bland annat arbeta med dessa verksamheter med ytterligare kontroller, inspektioner och kurser.

4. ÄRENDEN, ANMÄLNINGAR OCH INCIDENTER FRÅN 2025

Kommentarer på ärenden från årsrapporten 2024

I förra årets årsrapport var det flera ärenden som behövde följas upp, detta har gjorts under år 2025.

I ett område inom stiftet hade kyrkans elektroniska utrustning missbrukats. En revision gjordes av ett företag. Bedömningen gjordes att det inte förelåg någon straffbar handling. Men stiftsledningen har följt upp ärendet noga och vidtagit åtgärder.

Den rörelse som omnämns i årsrapporten 2024 har varit under skärpt tillsyn under året och det har säkerställts att alla som ansvarar för verksamheten i Sverige förstår Beredskapsplanen och följer den.

Under år 2025 besöktes församlingen där kyrkoherden förra året hade varit ensam ledare på ett läger utomlands, där en incident inträffade. Kyrkoherden är medveten om misstaget och kommer i framtiden att följa reglerna i Beredskapsplanen. Han hade inga planer på läger för ungdomar under året.

Ärenden/saker som barnskyddsombudet har blivit kontaktade om under 2025

De olika anmälningarna som barnskyddsombudet och de andra kontaktpersonerna tar emot tas på allvar. De går direkt vidare till generalvikarien och flera tas upp i stiftets arbetsgrupp för dessa frågor. Där närmare undersökningar behövs blir det gjort. Några ärenden diskuterades även med vår poliskontakt på en sexualbrottsavdelning i Stockholmsområdet.

Flera ärenden kunde lösas genom ett eller flera telefonsamtal eller lokalt i församlingen eller organisationen.

Incidentrapporter brukar skrivas i församlingarna/missionerna och bevaras där lokalt, och när det är inspektion uppvisas dessa för barnskyddsombudet och barnskyddskonsulenterna. Men under året har det kommit in två incidentrapporter till barnskyddsombudet. Den ena från en

församling och den andra från en privatperson. Den som kom från församlingen är välformulerad och det har gjorts en utvärdering av de aktuella rutinerna och brister upptäcktes och nya rutiner formulerades och ska implementeras. Den andra rapporten överlämnades till stiftsledningen. Stiftsledningen informerade berörda parter, men de såg ingen möjlighet att vidta några åtgärder. Barnskyddsombudet upplever att tryggheten och säkerheten inte är tillräckligt bra, utan uppmanar stiftledningen är fortsätta att verka för en förbättring.

Katolska skolor inspekteras av Skolverket/Skolinspektionen. Från katolska kyrkan finns det ingen inspektionsrätt. Däremot eftersträvas en dialog. Under året har det kommit in anmälningar om missförhållanden på en katolsk skola. Barnskyddsombudet har varit i dialog med anmälarna och skolans styrelse under året och åtgärder har vidtagits.

En kvinna tog kontakt och berättade att hon hade blivit utskälld av en präst och han hade också tagit henne i handleden och motat bort henne från den plats hon var på. Det var en chock för henne att bli bemött på det sättet. Barnskyddsombudet har träffat kvinnan, hon har också blivit erbjuden stödsamtal med psykolog. Stiftsledningen har pratat med prästen. Ärendet följs fortfarande upp.

En anonym kvinna tog kontakt och berättade om att hon blir sexuellt ofredad av en man i församlingen, i kyrkans lokaler. Svårigheten löstes lokalt och kvinnan blev även erbjuden stödsamtal.

En person kom med en orosanmälan mot en ministrant eftersom den har polisanmälts, ärendet har följts upp och kommer att fortsatt följas upp.

En anmälan om missförhållanden i en andlig rörelse har inkommit. Barnskyddsombudet har följt upp anmälan med samtal med de ansvariga.

En kvinna anmälde att hon blivit sexuellt ofredad för 14 år sedan av en anställd i en församling. Hon orkade inte polisanmäla händelsen men var tacksam att barnskyddsombudet gjorde detta. Anmälan har följts upp. Kvinnan blev erbjuden stödsamtal med en psykolog.

4. AVSLUTNING

Om du som läser denna rapport och bär på en tung berättelse som ännu inte har anmälts och utretts uppmuntrar vi dig att ta kontakt med någon av stiftets kontaktpersoner, som du finner här: <https://www.katolskakyrkan.se/barnskyddsarbete>.

Enligt svensk lag gäller olika preskriptionstider för sexuella brott. Det innebär att vi riskerar att personen inte kan dömas om du väntar för länge med din anmälan. Men även om det skulle vara så att preskriptionstiden har gått ut önskar vi att få veta vad som har hänt. Inom kyrkan finns ingen tidsfrist för anmälan. Vi lyssnar och ser på om det finns något vi kan göra för dig även om händelserna ligger långt bakåt i tiden.